

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Orsa kommun

4 maj 2021

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Orsa kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunens resultat för året uppgår till 30,7 mnkr, vilket är 21,6 mnkr högre än samma period förra året.

Vidare är kommunens resultat för året 18,1 mnkr högre än budgeterat. Det förklaras främst av pandemirelaterade statsbidrag som ej fanns med i budget.

Vad gäller balanskravet så bedöms det vara uppfyllt.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen delvis har uppnåtts 2020.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade övergripande målen inte har uppnåtts för 2020.

Orsa 2021-05-04

Jenny Barksjö Forslund

Auktoriserad revisor

Johan Malm

Kommunal revisor

Bakgrund

— 1.1	Syfte och revisionsfråga	4
— 1.2	Revisionskriterier	4
— 1.3	Metod och avgränsningar	5

Resultat av granskningen

— 2.1	Förvaltningsberättelse	6
— 2.2	Redovisningsprinciper	6
— 2.3	Balanskrav	6
— 2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	7
— 2.5	Resultaträkning	10
— 2.6	Balansräkning	11
— 2.7	Kassaflödesanalys	12
— 2.8	Driftredovisning	12
— 2.9	Investeringsredovisning	12
— 2.10	Sammanställd redovisning	13

Bakgrund

Vi har av Orsa kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi bedömer att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper" att årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för Kommunal redovisning (RKR).

Vid vår granskning har vi stickprovvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot gällande lag och rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever LKBR och RKR:s rekommendationer.

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 11 kap 13 §. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 30,7 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsresultat om netto -33 tkr samt reservering av medel till resultatutjämningsreserv varvid balanskravsresultatet uppgår till 10,7 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål. Se vidare information på sidorna 26-33 i kommunens årsredovisning.

Vår sammanfattande bedömning är att måluppfyllelsen för de övergripande målområdena inte är förenlig med de av fullmäktige beslutade målen, då bara 2 av de 5 målen har uppnåtts fullt ut.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning delvis har utvärderats för kommunkoncernen som helhet, men att detta kan utvecklas ytterligare.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

De finansiella målen är:

- **Mål 1 Resultatmål**

Resultatet för varje femårsperiod (inklusive innevarande år) ska uppgå till minst 1,5% av skatteintäkterna. Av riktlinjerna framgår bland annat också regelverk för avsättning till resultatutjämningsreserv och för 2020 har gränsen för avsättning höjts från 15 mkr till 35 mkr.

Utfall resultat i relation till skatteintäkter: 4,5% mnkr, vilket innebär att målet har uppnåtts. Avsättning till resultatutjämningsreserv har skett med 20 mkr och ackumulerat uppgår reserven därmed till 35 mkr.

- **Mål 2 Finansieringsmål**

Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska varje år öka för perioden.

Utfall soliditet 30,4% vilket är 7,9 procentenheter högre än 2019, vilket innebär att målet har uppnåtts. Vi vill uppmärksamma en läsare av rapporten på att finansieringsmålet i nuvarande form kommer sannolikt bli svårt att uppnå framåt med tanke på nuvarande höga soliditetsnivå och framtida behov av investeringar. Detta framgår också av årsredovisningen.

- **Mål 3 Skuldsättning**

Kommunen ska klara sina investeringar utan att ta upp nya lån.

Inga nya lån har tagits upp, vilket innebär att målet har uppnåtts.

- **Ekonomiskt mål Orsabostäder AB**

Direktavkastningen ska under perioden uppgå till minst 5%.

Utfall 9,8% vilket innebär att målet har uppnåtts.

- **Ekonomiskt mål Orsa Vatten och Avfall AB**

Bolaget ska över tid generera ett positivt resultat så att inte det egna kapitalet urholkas.

Utfall: Under 2020 redovisades ett resultat om -1,3 mkr och den ansamlade förlusten uppgår därmed till -1,6 mkr, vilket innebär att målet inte har uppnåtts.

- **Ekonomiskt mål Orsa Lokaler AB**

Resultat efter finansiella poster ska uppgå till minst 500 tkr i genomsnitt över en period som sammanfaller med kommunens budget och planperiod.

Utfall 3,4 mkr vilket innebär att målet har uppnåtts.

Slutsats

Kommunens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Vår sammanfattande bedömning är att de finansiella målen delvis har uppnåtts.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.2 Verksamhetsmål

Orsa kommun har, förutom resultatmålet som redovisas på föregående sida, fyra övergripande mål som ska uppfyllas till år 2020. Varje övergripande mål har ett antal indikatorer/verksamhetsmål för att mäta resultatet. Resultatet av måluppfyllelsen redovisas i en färgskala där grönt innebär att målet är uppfyllt, gult att målet delvis är uppfyllt och rött att målet inte är uppfyllt.

• **Mål 1 Digitalisering**

Orsa kommun ska arbeta strategiskt och långsiktigt med digitaliseringen för att skapa en enklare vardag för invånare, företagare och besökare och *senast år 2020 ska kommunen erbjuda minst 50 e-tjänster.*

Kommunens egen bedömning är att målet inte är uppfyllt.

• **Mål 2 Företagsklimat**

Orsa kommun ska senast 2020 vara *bland de högst rankade kommunerna i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimat och bland de 100 högst rankade kommunerna i SKR:s skolranking.*

Utfall: Plats 83. Kommunens egen bedömning är att målet är uppfyllt.

• **Mål 3 Invånarantal**

Antal invånare i Orsa ska *överstiga 7 000 personer år 2020.*

Utfall: 6 877 invånare. Kommunens egen bedömning är att målet delvis är uppfyllt. Det anser vi inte är korrekt, dels eftersom måltalet 7 000 inte är uppnått, dels eftersom antalet invånare faktiskt minskat från 2019 års nivå om 6 911 invånare.

• **Mål 4 Attraktiv arbetsplats**

Orsa kommun ska vara en attraktiv arbetsplats med kompetenta, engagerade, friska och nöjda medarbetare. *Nöjd medarbetarindex ska år 2020 uppgå till minst 75.*

Kommunens egen bedömning är att målet delvis är uppfyllt. Det anser vi inte är korrekt, dels eftersom måluppfyllelse kopplat till nöjd medarbetarindex inte kan mätas, dels då det framgår att det underliggande verksamhetsmålet "ohälsotal" överstiger målnivån.

Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade målen inte fullt ut har uppnåtts för 2020.

Vi rekommenderar att man ser över tillämpning av färgskala för måluppfyllelse och hur detta appliceras. Det kan även finnas anledning att se över formulering av det övergripande målet så det täcker in stora delar av de underliggande verksamhetsmålen/indikatorerna.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 30,7 mnkr vilket är hela 18,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 12,6 mnkr. Skillnaden svarar väl mot prognosen i delårsrapporten. Vidare är årets resultat 21,6 mnkr bättre än 2019 års resultat.

Verksamhetens intäkter, inklusive skatteintäkter och statsbidrag, har ökat med ca 5% (25 mnkr). Ökningen av intäkter avser främst ökade statliga bidrag till följd av pandemin. Kostnaderna däremot har bara ökat med ca 0,5% (2,6 mnkr) jämfört med fg år, vilket beror både på generellt lägre kostnader för ex resor och utbildning, och på föregående års höga nivå på byggkonsultationer.

Budgetavvikelser för kommunens olika utskott/nämnder avser främst:

- Utskott för lärande där det finns en budgetavvikelse på +2,9 mnkr. För lärandeutskottet beror överskottet på återbetalning från den gemensamma gymnasieskolan. Grundskolan däremot visar ett underskott.
- Utskott för samhälle som visar en budgetavvikelse om +2,6 mnkr. För samhällsutskottet beror överskottet på anslutningsavgifter, snöfattig vinter och Bucht-medel från Tillväxtverket.
- Utskott för strategi som avviker från budget med +1,9 mnkr. För strategiutskottet kan överskottet i huvudsak hänföras till kostenheten. Vakanta tjänster och sjuklöneersättning förklarar också en del av överskottet.

Slutsats

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

Balansomslutningen har ökat med 47 mkr sedan årsskiftet. Bland tillgångarna är det främst banktillgodohavanden och placeringar som har ökat. Även investeringar i byggnader och mark. På Eget kapital- och skuldsidan är den ökade balansomslutningen hänförlig till eget kapital.

2.6.1 Materiella anläggningstillgångar

Orsa kommuns årsbudget för investeringar 2020 uppgick till 31,8 mkr. Utfallet blev 23,6 mkr. Den enskilt största investeringen är utbyggnation av stadsnät som ackumulerat uppgår till drygt 100 mkr. Återstående investeringar i stadsnätet beräknas uppgå till ca 30 mkr.

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning som specificerar utfall mot budget både för under året färdigställda projekt, och för pågående projekt. Investeringsredovisningen omfattar inte de kommunala koncernföretagens investeringar, vilket bör göras enligt RKR R14. Vidare är investeringsredovisningen uppställd utifrån de olika nämnderna, dvs på den nivå som budget är lagd. Det saknas information om, och särredovisning av, större specifika projekt.

2.6.2 Likvida medel

Kortfristiga placeringar har ökat med 12 mkr vilket främst beror på investering i en institutionell korträntefond hos Nordea. Finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde vilket är i enlighet med gällande regelverk.

2.6.3 Långfristiga skulder

Långfristiga skulder har minskat med ca 13 mkr som följd av upplöst investeringsbidrag.

Slutsats

Vi har granskat balansräkningen och har, utöver ovanstående iakttagelser, inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Det går inte att på ett tydligt sätt se hur driftsredovisningen förhåller sig till resultaträkningens poster. Vår bedömning i övrigt är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd men inte per investering i den ekonomiska redovisningen.

Vår bedömning i övrigt är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2. Resultat av granskningen forts.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Orsa Bostäder AB 100%
- Orsa Lokaler AB 100%
- Orsa Vatten och Avfall AB 100%

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.